

อายุยืนที่สุด เรียกว่า เนวส์ญญาเนวส์ญญาตนพรหม ชีวิตของพรหมชนน ไม่มีร่าง
 กายอย่างสัตว์พวกอื่น ใคร ๆ หรือแม่มมาดัมพุทธเจ้าก็พูดให้รู้เรื่องด้วยไม่ได้ แปล
 ว่าไม่มีโอกาสต่อสู้ชาวดึงกันได้ในคราวที่ตรัสรู้พระโพธิญาณใหม่ ๆ พระองค์
 พิจารณาเห็นว่า ชรรคมที่พระองค์ตรัสรู้หนักชงยงนัถ ยากที่จะสอนให้ใครเข้าใจได้
 ง่าย ๆ จึงคิดถึงอาพารตาบต์ กับ อุตกตาบต์ ซึ่งเป็นอาจารย์คนสุดท้ายของพระองค์
 เพราะทรงเห็นความบัญญาามากแล้ว ได้ฟังธรรมเพียงเล็กน้อยก็ดำมารดจำเร็วได้ แต่
 เมื่อได้ทราบโดยเพราะญาณว่า ทั้งสองได้ตายและไปเกิดในเนวส์ญญาเนวส์ญญาตน
 ภูมิเสียแล้ว พระองค์ไม่อาจไปโปรดได้ เพราะขาดเครื่องต่อสู้ชาวดึงไม่มีทั้งตาและหู
 พอที่จะเห็นหรือฟังพระธรรมได้ พระองค์ถึงกับทรงอุทานว่า ฉิบหายใหญ่ ถ้า
 ศัวรรคจริงแล้ว จะทรงอุทานอย่างนั้นทำไม

มีนัถแ่ดตงชรรมะของเราเป็นอันมากเห็นว่า ถ้าใครแ่ดตงชรรมะถึงเรื่อง
 ศัวรรคันรกแล้ว กัดวกันหนักหนากว่าผู้ฟังดั้มยถยาศาสตร์ยุคปรมาณูจะไม่เชื่อ เพราะ
 รูสึกว่าถ้าใครเชอกก็เป็นคนครึโบราณ หรือเป็นคณงมงายเลยทีเดียอ ทำให้กระเทือน
 ถึงความเชอถอในชรรมะชออื่นไปด้วย เมอกลาดถึงดังที่เป็นไปไม่ได้ เช่นนรกหรือ
 ศัวรรคแล้ว จะพดอยจูงให้ชรรมะชออื่นเลอม่ค่า ความจริงนรกศัวรรคก็เป็นดั้มมมุติ
 บัญญัติเหมือนดังต่าง ๆ อกหลายอย่าง แต่ดั้มมมุติบัญญัติอย่างน มีสภาวะรับรอง
 ัจเป็นชองจริงมทางพัศจนแ่ดยนยนไต้ดั้มมอ ด้วยเหตุนี้เมอพูดว่าพระดั้ฉน่าน ก็ดั้ฉน
 เรองนรกศัวรรคเหมือนกัน จึงไม่เห็นเป็นคอรชอทคอรระวังอย่างไร กับอกประการ
 หนงตามทีได้ชกตวอย่างท่านอาพารตาบต์กับอุตกตาบต์แล้ว เราจะเห็นว่านรกศัวรรค
 ก็เป็นชอปลักยอยในดั้ฉน่านเหลอเกิน ขอใหญ่ก็คอกการทัจไต้ให้บริดั้ชตด้วยวิบัดั้ฉ-
 นากรรมะฐ่านเท่านั้น การแ่ดตงชรรมะของพระพุทศดั้ฉน่านทคอรระวังนน มีใช้อยู่ทการ
 แ่ดตงชรรมะทวาดวยนรกศัวรรคม่จริงหรือไม่ ขอคอรระวังคอกการแ่ดตงชรรมะ ทม่แต่
 ดั้มมมุติบัญญัติเป็นรากฐ่านอย่างเดียวหาสภาวะรับรองไม่ได้ หรือแ่ดตงชรรมะโดยคิต
 เอาเอง เช่นแ่ดตงว่าตนม่มีชวิต โดยอังวิทยการทางโลกเป็นปทัฐฐ่าน วิทยการ

ทางโลกส่วนมากอาศัยตรรกวิทยาคือการแก่ง ซึ่งเบ็ดเสร็จ หรือจินตมยบัญญัติเท่านั้น
 ตรรกไม่สามารรถ ถึงภาวนามยบัญญัติเลย เพราะฉะนั้นอาจผิดหรือถูกก็ได้ไม่แน่นอน
 ถ้าวทยาศาสตร์แน่นอนแล้วทฤษฎีของวิทยาศาสตร์ ก็ไม่ต้องเปลี่ยนไปตามกาลตามสมัย
 ดังที่เป็นอยู่ขณะนี้ ต้นไม้มีลักษณะคือจิต เจตสิก และรูปคืออารมณ์หรือ ด้วยเหตุนี้
 ถ้าจะสอนธรรมะไม่ควรเอาตามความคิดเห็นของตัวเอง กาแสดงธรรมะโดยไม่คำนึง
 ถึงสภาวะนม.รอนทหน้าลตใจ.เกิดชน.เล่มอ กับยังมีตัวอย่างออกเรื่องหนึ่งคือ ผู้แสดง
 ธรรมท่านหนึ่งกล่าวว่า ขณะนม.ผู้อวต.รูป.บารต. แปลว่า "คนคือสัตว์อย่างหนึ่ง ฉะนั้น
 จึงขอเลศน.ท.ให้.ผู้ท.แปลว่าคนคือสัตว์นั้นจึงเป็นสัตว์ไปคนเดียวเกิด คำกล่าวนี้ ถ้าเป็น
 นักธรรมจริงแล้ว จะไม่มีการขบบัญญัติแน่นอน การแสดงธรรมโดยขาดหลักสภาวะ
 อย่างนจ.ควรระวัง ด้วยจะทำให้ท่านผู้.ตา.ห.น.ได้.

ชีวิตเกิดขึ้นเพราะกิเลส คนหรือสัตว์ก็ออกกลุ่มก้อนของกิเลสรวมตัวกันเข้า พุด
 ง่าย ๆ ก็คือคนหรือสัตว์นั้นชนด้วยกิเลส อาจมีบางคนคิดว่าที่พูดนั้นจะรุนแรงไป แต่
 ความจริงเป็นของธรรมดา ถ้าเป็นสัตว์ทมิชีวิตแท้จริงแล้ว ต้องรู้จักอยากได้ โกรธ
 เกลียด เป็น สัตว์ใดที่ไม่มีความอยากได้ ไม่เคยโกรธ ไม่เคยเกลียด หรือไม่รู้จัก
 ตีใจเสียใจ สิ่งนั้นไม่ใช่สัตว์ทมิชีวิตแน่แท้เป็นทุกตา อนที่จริงกิเลสก็คือความโลภ
 ความโกรธ ความหลงเอง ชีวิตเป็นทมิไหลของกระแสกิเลส หรือพูดอีกอย่างหนึ่ง
 ก็ได้ว่า ชีวิตเป็นทมิแสดงตัวของความโลภ ความโกรธ ความหลง เพราะฉะนั้นเมื่อ
 ชนชอว่าคนแลดยอมตอองมีความโลภ เป็นธรรมดาคนจึงเห็นแกตัวแกพวกพ้องของตัวเอง
 เป็นอย่างนทุกคนต่างกันแต่เพียงว่าถ้าผู้ใดมีกิเลสบางการเห็นแกตัวกันน้อยน้อย ถ้ายัง
 หนาอยู่กรุนแรงจนถึงกระทำทุจริต เบียดเบียนผู้อื่นให้ได้รับความเดือดร้อน เป็นประ
 ชาติเตยว ความเป็นอยู่ของสัตว์ทั้งหลาย โนม.เอียงไป.ใน.เชิง.ประ.กอบ.ความ.ชว.ไต่.งาย

อย่างนั้นทำให้โลกวุ่นวายเดือดร้อนอยู่ไม่ต่างชา หมดการเอาวัดเอาเปรียบทำลายกัน
 หนักเกิดชนใหม่ทโน้นต่อไปและต่อไปไม่มีที่สิ้นสุด ผู้หมั่นตออยู่บางก็พยายามฝึกกระ
 แลร์ของกิเลส โดยมีการทำกุศลบ้าง แต่เมื่อตอกันให้ถถวนแล้วจะเห็นว่าส่วนมากของ
 ความตกคนทั่วไปในโลกทำกันนั้น เป็นกุศลล้วน ๆ หรือบริสุทธิจริง ๆ หายากสักหน่อย
 เข้าในการให้บ่นหรือช่วยเหลือใครก็ตาม มักเลือกให้กับผู้ที่ตนรักใคร่ชอบพอ หรือ
 มีหวังได้รับผลตอบแทน มีคะแนนหลงแทนไม่ใคร่ยอมเออเพื่อเผื่อแผ่ ถ้าใครมีอะไร
 ดีกว่ามากกว่าก็อดจรรยาไม่ยากให้เหนือกว่าตน หรือจะพูดให้ชัดก็ชอบทำชว
 มากกว่าทำดี ถ้าทำดีก็อดที่จะมีชวแถมไว้บ้างไม่ได้

การทำชวมีผลเป็นทุกข์เป็นโทษ ตรงกันข้าม การทำดีมีผลเป็นสุขเป็นประ
 โยชน์ เป็นธรรมตา ดีดวงทั้งหลายต่างก็ต้องการความสุขไม่ยากใดก็ตามทุกข์ แต่
 ความเป็นอยู่ในชีวิตของสัตว์ทั้งหลายนั้นมีความสุขหรือ เมื่อสัตว์ทำแต่บาปอกุศลอยู่
 เป็นธรรมตาที่ต้องรับทุกข์ตามเหตุทำไว้ อาจจะถูกแย่งว่า ผู้ทำชวคือ โกงเขาเบียด
 เบียดเขาแล้วรวย ได้รับความสุขก็หมดไป ผู้ที่ไม่ได้ โกงเป็นคนที่ลำบากจนผิดเคืองต่างๆ
 อย่างนั้นจะทำชวได้ชวทำดีได้อย่างไร ถ้าพูดกันเอาง่าย ๆ โดยไม่คิดถึงผลในชาติ
 ต่อไป ก็ตอบได้ง่าย ๆ เหมือนกันที่ว่า ทำดีได้ไม่ต้องเป็นทุกข์ไม่เดือดร้อนแน่ ดัง
 เช่นเราทำอะไรพูดอะไรก็ตามไม่เคยคิดโกงใคร ไม่เคยหลอกหลวงใคร จะไปไหนมา
 ไหนทำอะไรกินอะไรอยู่อย่างไรก็ได้โดยอิสระ ไม่ต้องคอยระวังว่าจะมีผู้ปองร้าย
 เพราะเราไม่ได้ทำเขาก่อน ความอิสระและปลอดภัยทั้งกายใจอย่างนั้น ถ้าเขาไปเทียบ
 กับนกในกรงทองแล้ว คงพอมองเห็นได้ว่าอย่างไรเป็นสุขกว่ากัน ไม่โกงใครแล้ว
 ไม่รวยไม่เป็นไรเมื่ออยากรวยก็ต้องขยันทำมาหากินโดยสุจริตเขา ก็จะร่ำรวยและอยู่
 เป็นสุขโดยถาวรด้วย แต่บางคนอาจพูดว่าใครบ้างเล่าที่ทำได้ดังกล่าวมานั้น ถูกที่
 เดียวเป็นการทำไต่ยาก ผู้ที่ทำได้ต้องเป็นสุจริตจกชีวิต คือรู้ว่าชวตนเป็นกอนกิเลสที่

รวมตัวกันอยู่ โลกเป็นทวีปของชีวิต จึงแปลว่าโลกก็คอกอกอนก็เดินซึ่งใหญ่ที่สุดนั้น
 เอง โลกจึงเป็นสถานที่ผ่านกันไปด้วยกันมา ของกระแสรักก็เดินชนิดต่าง ๆ อยู่ตลอด
 เวลา เพราะฉะนั้นชีวิตทุกชีวิตที่อยู่ในโลกจึงไม่มีโอกาสหนีได้พ้นจาก การถูก กระทบ
 ด้วยกิเลสของคนอื่น ถึงกิเลสของตัวเองก็กำลัง โหดหรือเตรียมจะโหดอยู่เป็นประจำ
 เช่นเดียวกัน เมื่อความรู้ เทาทันชีวิตมออย่างนั้นแล้ว ในคราวที่เราถูกผู้อื่นเบียดเบียนหาก
 เราเตรียมตัวดำรงรวมกายใจไว้ล่วงหน้าไม่ยอมให้กิเลสของเราออกรั้วได้ ก็เป็นอันประ
 กันได้ว่า ชีวิตต่อไปเริ่มเห็นแสงแห่งคามสุขสว่างชน ๆ ทุกที ความสุขที่ทุกคนปรา
 ปรณาย่อมสัมผัสหวัง แต่ผู้พยายามศึกษาจนเข้าใจความจริงของชีวิตเช่นนมนนอยเหลือเกิน
 เราจึงเห็นกันว่าคนล้นนอยเท่านั้นที่ได้รับความสุข โดยสมควรแก่อดีตภาพของเขา.

อายุยืนที่สุด เรียกว่า เหนอัญญาเนาัญญาตพพรหม ชีวิตของพรหมชนน ไม่มีร่าง
 กายอย่างสัตว์พวกอื่น ใคร ๆ หรือแม้มมาดมพุทธเจ้ากพุทธใหญ่เรื่องด้วยไม่ได้ แปล
 ว่าไม่มีโอกาสต่อชาวดึงกันได้ในคราวที่ตรัสรู้พระโพธิญาณใหม่ ๆ พระองค์
 พิจารณาเห็นว่า ชรรวมที่พระองค์ตรัสรู้หนักชงยงนิก ยากที่จะสอนให้ใครเข้าใจได้
 ง่าย ๆ จึงคิดถึงอาพารดาบส กับ อุตกดาบส ซึ่งเป็นอาจารย์คนสุดท้ายของพระองค์
 เพราะทรงเห็นความปัญญามากแล้ว ได้ฟังธรรมเพียงเล็กน้อยก็ดำมารดจำเร็วได้ แต่
 เมื่อได้ทราบโดยเพราะญาณว่า ทั้งสองได้ตายและไปเกิดในเหนอัญญาเนาัญญาตพ
 ภูมิเสียแล้ว พระองค์ไม่อาจไปโปรดได้ เพราะขาดเครื่องต่อชาวดึง ไม่มีทั้งตาและหู
 พอที่จะเห็นหรือฟังพระธรรมได้ พระองค์ถึงกับทรงอุทานว่า ฉิบหายใหญ่ ถ้า
 สวรรค์คิดจริงแล้ว จะทรงอุทานอย่างนั้นทำไม

มีนิกแสดงธรรมะของเราเป็นอันมากเห็นว่า ถ้าใครแสดงธรรมะถึงเรื่อง
 สวรรค์นรกแล้ว กัดก้นหนักหนากว่าผู้ฟังสมัยวิทยาคาสตร์ยุคปรมาณูจะไม่เชื่อ เพราะ
 รู้สึกว่าถ้าใครเชื่อก็คือคนครีโบราณ หรือเป็นคนงมงายเฉยทีเดียว ทำให้กระเทือน
 ถึงความเชื่อถือในธรรมะชออื่นไปด้วย เมื่อกล่าวถึงสิ่งที่เป็นไปไม่ได้ เช่นนรกหรือ
 สวรรค์แล้ว จะพดอยจุให้ธรรมะชออื่นเลื่อมค่า ความจริงนรกสวรรค์ก็เป็นสัมมุติ
 บัญญัติเหมือนสิ่งต่าง ๆ อกหลายอย่าง แต่สัมมุติบัญญัติอย่างน มีสภาพะรับรอง
 จึงเป็นของจริงมีทางพิสูจน์และยืนยันได้เต็มอ ด้วยเหตุนี้เมื่อพูดว่าพระดำณาน กัดอน
 เรื่องนรกสวรรค์เหมือนกัน จึงไม่เห็นเป็นควรขอทศวรรระวังอย่างไร กับอกประการ
 หนึ่งตามที่ได้ชักตัวอย่างท่านอาพารดาบสกับอุตกดาบสแล้ว เราจะเห็นว่านรกสวรรค์
 ก็เป็นขอปลักย่อยในดำณานเหลือเกิน ขอใหญ่ก็อกการทำให้บริดทชด้วยวิบัสต์
 นากรรณฐานเท่านั้น การแสดงธรรมของพระพุทศาคำณาคอรรระวังนน มีใช้อยู่ทการ
 แสดงธรรมทวาดด้วยนรกสวรรค์จริงหรือไม่ ขอคอรรระวังคอกการแสดงธรรม ทมแต่
 สัมมุติบัญญัติเป็นรากฐานอย่างเดยวหาดภาวะรับรองไม่ได้ หรือแสดงธรรมะโดยคิด
 เอาเอง เช่นแสดงว่าตนไม่มีชีวิต โดยอ้งวิทยากการทางโลกเป็นปทัฐฐาน วิทยากการ

ทางโลกส่วนมากอาศัยตรรกวิทยาคือการแก่ง ซึ่งเป็นลุ่มต หรือจินตมยบัญญัติเท่านั้น
 ตรรกไม่สามารทรู ถึงภาวนามยบัญญัติเลย เพราะฉะนั้นอาจผิดหรือถูกก็ได้ไม่แน่นอน
 ถาวทยาคาสตร์แน่นอนแล้วทฤษฎีของทยาคาสตร์ ก็ไม่ต้องเปลี่ยนไปตามกาลตามสมัย
 ดังที่เป็นอยู่ขณะนี้ ต้นไม้มีลักษณะคือจิต เจตสิก และรูปคืออารมณ์หรือ ด้วยเหตุนี้
 ถ้าจะสอนธรรมะไม่ควรเอาตามความคิดเห็นของตัวเอง กาแสดงธรรมะโดยไม่คำนึง
 ถึงสภาวะนม.รอนทหน้าลลใจ.เกิดชน.เล่มอ กับยังมีตวอย่างอกเรื่องหนงคอ ผู้แสดง
 ธรรมทวหนงกลาววว่า ชณะนม.ผอวทรู บารลดี แปลวว่า "คนคือสัตว์อย่างหนง ชณะ
 จงขอ.เลณทให้ ผุทแปลวว่าคนคือสัตว์น.จงเป็นสัตว์ไปคนเดียวเกิด คำกลาวน ถ้าเป็น
 นกธรรมจริงแล้ว จะไม่มีการยตบัญญัติแนตงน.น การแสดงธรรมโดยขาดหลักสภาวะ
 อย่างน.จงควรระวัง ด้วยจะทำให้ท่านผุ.ตาหน.ได้.

ชีวิตเกิดขึ้นเพราะกิเลส คนหรือสัตว์ก็อกกลุ่มก้อนของกิเลสรวมตัวกันเข้า พุค
 ง่าย ๆ ก็คือคนหรือสัตว์บนชนตวยกิเลส อาจมีบางคนคิดว่าทพุดนชกจะรุนแรงไป แต่
 ความจริงเป็นของธรรมดา ถ้าเป็นสัตว์ทมชีวิตแท้จริงแล้ว ต้องรู้จักอยากได้ โกรธ
 เกลียด เป็น สัตว์ใดที่ไม่มีความอยากได้ ไม่เคยโกรธ ไม่เคยเกลียด หรือไม่รู้จัก
 ตีใจเสียใจ ดังน.น.กไม่ใช้สัตว์ทมชีวิตแท้แต่เป็นตูกตา อนทจริงกิเลสก็คือความโลภ
 ความโกรธ ความหลงน.เอง ชีวิตเป็นท.ไหลของกระแสกิเลส หรือพูดอีกอย่างหนง
 ก็ได้ว่า ชีวิตเป็นท.แสดงตัวของความโลภ ความโกรธ ความหลง เพราะฉะนั้นเมื่อ
 ชน.ชอวว่าคนแลวยอมตอ.มความโลภ เป็นธรรมดาคนจงเห็นแกตว.แกพวก.พอง.ของตว
 เป็นอย่างน.ท.ทุกคนต่างกน.แต่เพียงว่าถ้าผู้ใดมีกิเลสบางการเห็นแกตว.กน.อย.หน.อย. ถ้ายัง
 หน.าอยู่กรุน.แรงจ.น.ถึงกระทำท.จ.ร.ิต เบย.น.เบย.ต.ผุ.อน.ให้.ได้.รับ.ความ.เดือด.ร้อน. เป็น.ประ
 ชาติ.เตย.ว. ความ.เป็น.อยู่.ของ.สัตว์.ท.ง.หลาย. โนม.เอ.ียง.ไป.ใน.เชิง.ประ.กอบ.ความ.ช.ว.ได้.ง.าย.

อย่างนั้นทำให้โลกวุ่นวายเดือดร้อนอยู่ไม่ต่างชา หมดการเอาวัดเอาเปรียบทำลายกัน
 หนักเกิดชนใหม่ทโน้นต่อไปและต่อไปไม่มีที่สิ้นสุด ผู้หมั่นตออยู่บางก็พยายามฝึกกระ
 แลร์ของกิเลส โดยมีการทำกุศลบ้าง แต่เมื่อตอกันให้ถถวนแล้วจะเห็นว่าส่วนมากของ
 ความตกคนทั่วไปในโลกทำกันนั้น เป็นกุศลล้วน ๆ หรือบริสุทธิจริง ๆ หายากสักหน่อย
 เข้าในการให้บ่นหรือช่วยเหลือใครก็ตาม มักเลือกให้กับผู้ที่ตนรักใคร่ชอบพอ หรือ
 มีหวังได้รับผลตอบแทน มีคะแนนหลงแทนไม่ใคร่ยอมเอื้อเพื่อเผื่อแผ่ ถ้าใครมีอะไร
 ดีกว่ามากกว่าก็อดจรรยาไม่ยอมให้เหนือกว่าตน หรือจะพูดให้ชัดก็ชอบทำชั่ว
 มากกว่าทำดี ถ้าทำดีก็อดที่จะมีชวเกมไว้บ้างไม่ได้

การทำชวมผลเป็นทุกข์เป็นโทษ ตรงกันข้าม การทำดีก็มผลเป็นสุขเป็นประ
 โยชน์ เป็นธรรมตา ดีดวงทั้งหลายต่างก็ต้องการความสุขไม่ยากใดก็ตามทุกข์ แต่
 ความเป็นอยู่ในชีวิตของสัตว์ทั้งหลายนั้นมีความสุขหรือ เมื่อสัตว์ทำแต่บาปอกุศลอยู่
 เป็นธรรมตาที่ต้องรับทุกข์ตามเหตุทำไว้ อาจจะถูกแย่งว่า ผู้ทำชวคอกองเขาเบียด
 เบียดเขาแล้วรวย ได้รับความสุขก็ลงไป ผู้ที่ไม่ได้โกงเป็นคนดีก็ยากจนผิดเคืองต่างๆ
 อย่างนั้นจะทำชวได้ชวทำดีได้อย่างไร ถ้าพูดกันเอาง่าย ๆ โดยไม่คิดถึงผลในชาติ
 ต่อไป ก็ตอบได้ง่าย ๆ เหมือนกันที่ว่า ทำดีได้ดีไม่ต้องเป็นทุกข์ไม่เดือดร้อนแน่ ดัง
 เช่นเราทำอะไรพูดอะไรก็ตามไม่เคยคิดโกงใคร ไม่เคยหลอกหลวงใคร จะไปไหนมา
 ไหนทำอะไรกินอะไรอยู่อย่างไรก็ได้โดยอิสระ ไม่ต้องคอยระวังว่าจะมีผู้ปองร้าย
 เพราะเราไม่ได้ทำชวก่อน ความอิสระและปลอดภัยทั้งกายใจอย่างนั้น ถ้าเขาไปเทียบ
 กับนกในกรงทองแล้ว คงพอมองเห็นได้ว่าอย่างไรเป็นสุขกว่ากัน ไม่โกงใครแล้ว
 ไม่รวยไม่เป็นไรเมื่ออยากรวยก็ต้องขยันทำมาหากินโดยสุจริตเขา ก็จะรวยและอยู่
 เป็นสุขโดยถาวรด้วย แต่บางคนอาจพูดว่าใครบ้างเล่าที่ทำได้ดังกล่าวมานั้น ถูกที่
 เดียวเป็นการทำไต่ยาก ผู้ที่ทำได้ต้องเป็นสุจริตจกชวต คอรั วาชวตนเป็นกอนกิเลสที่

รวมตัวกันอยู่ โลกเป็นทวีปของชีวิต จึงแปลว่าโลกก็คอกอกอนก็เด็ดซึ่งใหญ่ที่สุดนั้น
 เอง โลกจึงเป็นสถานที่ผ่านกันไปด้วยกันมา ของกระแสรักก็เด็ดชนิดต่าง ๆ อยู่ตลอด
 เวลา เพราะฉะนั้นชีวิตทุกชีวิตที่อยู่ในโลกจึงไม่มีโอกาสหนีได้พ้นจาก การถูก กระทบ
 ด้วยกเด็ดของคนอื่น ถึงกเด็ดของตัวเองก็กำลัง โหดหรือเตรียมจะโหดอยู่เป็นประจำ
 เช่นเดียวกัน เมื่อความรู้ เทาทันชีวิตมอย่างนแล้ว ในคราวที่เราถูกผู้อื่นเบียดเบียนหาก
 เราเตรียมตัวดำรวมกายใจไว้ล่วงหน้าไม่ยอมให้กเด็ดของเราออกรับได้ ก็เป็นอันประ
 กันได้ว่า ชีวิตต่อไปเริ่มเห็นแสงแห่งคามสุขสว่างชน ๆ ทุกที ความสุขที่ทุกคนปรา
 ปรณาย่อมสมหวัง แต่ผู้พยายามศึกษาจนเข้าใจความจริงของชีวิตเช่นนมนอยเหลือเกิน
 เราจึงเห็นกันว่าคนล่้วนน้อยเท่านั้นที่ได้รับความสุข โดยสมควรแก่อดีตภาพของเขา.

